

**Základní škola a gymnázium města Konice, příspěvková organizace
Tyršova 609, 798 52 Konice**

Č. j.: ZŠG Ko 758/2018

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY A ŠKOLNÍHO KLUBU

**jako součásti Základní školy a gymnázia města Konice,
příspěvkové organizace**

Platnost od 1. 9. 2018

Mgr. Eva Obrusníková, ředitelka školy

Obsah

- 1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE**
- 2. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY A ŠKOLNÍHO KLUBU**
- 3. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ**
- 4. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ**
- 5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ**
- 6. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ, PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**
- 7. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI**
- 8. PERSONÁLNÍ, MATERIÁLNÍ A EKONOMICKÉ PODMÍNKY**
- 9. PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ**
- 10. SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI**
- 11. EVALUACE PRÁCE VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ A ŠKOLNÍM KLUBU**

**Základní škola a gymnázium města Konice, příspěvková organizace
Tyršova 609, 798 52 Konice**

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY A ŠKOLNÍHO KLUBU jako součásti Základní školy a gymnázia města Konice, příspěvkové organizace

Název školy: Základní škola a gymnázium města Konice, příspěvková organizace

REDIZO: 600 015 149

adresa školy: Tyršova 609, Konice, 798 52 Konice

Ředitelka: Mgr. Eva Obrusníková

IZO gymnázia: 110 012 569

Telefon: Kancelář školy: 582 302 671, Školní družina: 582 302 684, 601 321 750

IČ: 47918594

E-mail: gymnazium@konice.cz

web: www.gymnazium-konice.cz

ID DS: ieegh5c

Zřizovatel, kontakt: Město Konice; tel. 582 302 411

Adresa zřizovatele: Masarykovo náměstí 27, 798 52 Konice

2. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY A ŠKOLNÍHO KLUBU

Školní družina a školní klub jako součást Základní školy a gymnázia města Konice, příspěvkové organizace zajišťují výchovně vzdělávací činnost v době mimo vyučování.

Posláním školní družiny a školního klubu je podpora nadání a zájmů žáků, rozvoj sociálních vazeb a základních mravních hodnot, vedení žáků k respektu a spolupráci, budování kladného vztahu žáků k přírodě a kultuře, posilování pozitivních návyků a přispívání k prevenci sociálně patologických jevů.

Chod školní družiny a školního klubu se řídí Vnitřním řádem školní družiny a Vnitřním řádem školního klubu jako součástí Školního řádu.

3. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Časový plán je stanoven na délku jednoho školního roku, tedy od září do června. Konkretizován je v Ročním plánu činností, který je průběžně aktualizován a doplňován. Plán činností je rozdělen do tematických celků s flexibilní časovou dotací.

4. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve školní družině a školním klubu jsou vedle forem pravidelné výchovně-zájmové činnosti realizovány také příležitostné a tematické činnosti, tedy akce konané ve škole i mimo ni (besedy, návštěvy kulturních představení apod.).

Zároveň je uplatňována individuální práce s žákem, při níž jsou nejvíce rozvíjeny zájmy žáků a rovněž je tak realizována integrace jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami či účastníků s odlišným mateřským jazykem.

Vedle řízených aktivit mají žáci prostor i pro spontánní činnosti rozvíjející samostatný projev a rozhodování.

5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

5.1 Obsah vzdělávání ve školní družině

V návaznosti na Školní vzdělávací program jsou u dětí rozvíjeny klíčové kompetence, a to kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a kompetence pracovní.

Zájmové vzdělávání ve školní družině je založeno na přímých zážitcích z činností. Ty vycházejí

**Základní škola a gymnázium města Konice, příspěvková organizace
Tyršova 609, 798 52 Konice**

z možnosti individuální volby, z radosti z poznání a objevování, z potřeby zaměstnávat se, bavit se a komunikovat.

K rozvoji, prohlubování a upevňování vědomostí získaných ve škole i rodině a dovedností se používají metody typické pro pedagogiku volného času, a to hry, soutěže, kvízy, rozhovory, pozorování, četba, činnosti výtvarné, jazykové, dramatické, hudební, pohybové, pracovní atd.

Tematické okruhy:

1. Místo, kde žijeme

Žáci poznávají neblížší okolí, organizaci v rodině, ve škole, v místě bydliště.

- Činnosti:
- vycházky do okolí, návštěvy knihovny, využití získaných poznatků v soutěžích a kvízech, výtvarné zpracování regionálních pohádek a pověstí
 - posilování vztahu k lidovým tradicím (výroba drobných předmětů, písně z regionu, lidové hry)
 - zhotovování modelů domů, školy
 - dramatické zpracování témat (povolání, hry na prodavače, na návštěvníky města)
 - soutěže ve znalostech z dopravní výchovy, výroba modelů dopravních prostředků

2. Lidé kolem nás

Žáci se učí zásadám vhodného chování a jednání mezi lidmi, toleranci, úctě. Získávají vědomosti o základních právech i povinnostech člověka. Základem všech aktivit je každodenní pedagogická práce vychovatelek – vytváření kladného vztahu ke kamarádům a pozitivního klimatu v odděleních založeného na vzájemném respektu a radosti ze spolupráce.

- Činnosti:
- hry zaměřené na dovednosti správně pozdravit, o něco požádat, omluvit se, poděkovat, zeptat se apod.
 - aktivity orientované na seznámení se se základy tanců, poznávání hudebních žánrů, výrobu masek apod.
 - dopravní výchova realizovaná především formou vycházky (zdokonalování chování na chodníku, přechodu pro chodce, na silnici)
 - jazykové hry (jazykolamy, říkadla, básničky, dramatizace pohádek)
 - aktivity zaměřené na demonstraci správného chování u stolu, společenského chování na kulturním představení
 - besedy (o rodině, přátelích), tvorba přáníček
 - poznávání kamarádů (hry na malíře, určování charakteristických vlastností kamarádů, poznávání jejich hlasu a podoby)
 - čtení pohádek z celého světa, sbírání obrázků a informací o dané zemi

**Základní škola a gymnázium města Konice, příspěvková organizace
Tyršova 609, 798 52 Konice**

3. Lidé a čas

Důraz je kladen na vypracování správného režimu dne, promýšlení smysluplného využívání volného času. Výchovná práce se uskutečňuje prostřednictvím soutěží a her na odhad času, cvičení paměti, pozornosti, postřehu.

- Činnosti:
- besedy o zážitcích z prázdnin
 - společná příprava týdenního plánu činnosti
 - malování a vyrábění různých měřidel času; hledání rozdílů mezi novostavbami a starými domy na vycházkách
 - aplikace relaxačních cvičení a řízené relaxace pro uvolnění a regeneraci sil
 - vyrábění dárků pro zápis dětí do první třídy
 - zhotovování výzdoby a drobných dárků k období Vánoc, Velikonoc
 - dramatizace témat o pomoci doma, ilustrace domácích pracích vykonávaných dětmi v minulosti
 - seznamování se s životem lidí v minulosti; kronika; změny v oblékání

4. Rozmanitost přírody

Žáci využívají poznatky z ekologické výchovy, činnosti se realizují v rámci vycházek a pobytu v přírodě, při nichž mají žáci více příležitostí pozorovat rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Tyto poznatky jsou dále rozvíjeny.

- Činnosti:
- poznávání rostlin a živočichů; malování listů, stromů, zvířat, květin
 - vyrábění lesních strašidel, krmítek pro ptáky, zvířátek z lesních plodů, malovaných oblázků; pokusy (od semínka k plodu)
 - realizace didaktických her zaměřených na poznávání stromu podle listu a plodu, určování stop ptáků a zvířat, přiřazování názvů zvířat k obrázkům); využívání pexesa a kvarteta s náměty zvířat a rostlin
 - učení se písním o zvířatech, o lese; zpěv doprovázený pohybem; skládání básniček na téma příroda
 - luštění hádanek a kvízů o přírodě; hledání zajímavostí v naučné literatuře
 - sledování počasí a čtení pranostik
 - činnosti směřované k ochraně životního prostředí, třídění odpadu; projekt Den Země

5. Člověk a jeho zdraví

Žáci získávají poučení o zdraví a nemocech, o odpovědnosti za své zdraví. Aktivity směřují k péči o osobní hygienu, prevenci úrazů. Jsou zařazovány pohybové aktivity, pobyt venku i v tělocvičně.

**Základní škola a gymnázium města Konice, příspěvková organizace
Tyršova 609, 798 52 Konice**

- Činnosti:
- prostřednictvím besed, pohádek a příběhů jsou ujasňovány hygienické zásady, pravidla stolování, péče o chrup atd.
 - hraní her na poznávání lidského těla, učení se poskytování první pomoci (ošetřovat drobná poranění a používat lékárníčku); vyprávění o nemocech a prevenci
 - výtvarné zpracování zdravých potravin
 - poznávání léčivých bylin a jejich významu
 - kladení důrazu na pobyt venku a rozvoj tělesné zdatnosti (hry s míčem, se švihadly, běh; spontánní pohyb, překonávání překážek na vycházkách, v zimě koulování, bobování, stavění sněhuláků)
 - cvičení v tělocvičně, s hudbou, učení se relaxaci a odpočinku

5.2 Obsah vzdělávání ve školním klubu

V návaznosti na školní vzdělávací programy jsou ve školním klubu u dětí rozvíjeny klíčové kompetence, a to kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a kompetence pracovní.

K rozvoji, prohlubování a upevňování vědomostí a dovedností získaných ve škole, v rodině i samostudiem se používají metody typické pro pedagogiku volného času, a to hry, soutěže, kvízy, rozhovory, pozorování, četba, činnosti výtvarné, slovesné, dramatické, hudební, pohybové, pracovní.

K rozvoji, prohlubování a upevňování vědomostí získaných ve škole i rodině a dovedností se používají metody typické pro pedagogiku volného času, a to hry, soutěže, kvízy, rozhovory, pozorování, četba, činnosti výtvarné, jazykové, dramatické, hudební, pohybové, pracovní atd.

Tematické okruhy:

- zásady slušného chování (tolerance, ochota, pomoc slabším spolužákům v přípravě na vyučování)
- uvědomování si znevýhodnění fyzicky a psychicky postižených lidí (hry na nevidomého, neslyšícího, cvičení hmatu)
- informace o dění ve městě (Zpravodaj), ve státě i ve světě (časopisy)
- povídání si o různých národech, hledání cesty, cizokrajného ovoce a koření na mapě světa
- práce s knihou (odborná literatura) – využití při soutěžích
- připravování si vědomostní „televizní“ soutěže a její realizace
- květinová vazba (vázání květiny, sušení kytek do vazby a na aranžování)
- využívání encyklopedií k poznávání ptáků, zvířat, a života v přírodě
- kreslení návrhů plakátů proti kouření a užívání návykových látek

**Základní škola a gymnázium města Konice, příspěvková organizace
Tyršova 609, 798 52 Konice**

- hry na rozvoj kognitivních dovedností (rébusy, hádanky apod.)
- práce na počítači, vyhledávání informací
- konstrukční činnosti (sestavování papírových modelů z technických časopisů apod.)
- pohybové aktivity (vybíjená, volejbal, fotbal, stolní tenis)

6. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ, PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Do školní družiny jsou k pravidelné docházce přijímáni žáci 1. – 5. ročníku základní školy. Do školního klubu jsou k pravidelné docházce přijímáni žáci 6. - 9. ročníku základní školy a odpovídajících ročníků osmiletého gymnázia. Účastníkem mohou být i žáci 5. ročníku základní školy, kteří nebyli přijati k pravidelné docházce do školní družiny.

O zařazení dětí k pravidelné docházce do školní družiny a do školního klubu rozhoduje ředitelka školy na základě stanovených kritérií.

Činnost školní družiny a školního klubu řídí a kontroluje zástupkyně pro 1. stupeň základní školy. Zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.

Výši úplaty ve školní družině a školním klubu stanovuje ředitelka školy vnitřním předpisem.

Docházka je ukončena k poslednímu dni daného školního roku. Docházka končí rovněž odhlášením žáka ze školní družiny nebo školního klubu jeho zákonným zástupcem.

Vyloučení žáka ze školní družiny nebo školního klubu může být provedeno z rozhodnutí ředitelky školy.

7. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami je při začleňování do všech volnočasových aktivit věnována zvláštní pozornost odpovídající charakteru a stupni jejich znevýhodnění. Jedná se např. o individuální pomoc, zvýšenou pozitivní motivaci (pochvala i za malý úspěch či snahu).

Vychovatelka spolupracuje se zákonnými zástupci žáka, s třídním učitelem, popř. s poradenskými zařízeními.

Pro rozvoj mimořádně nadaných žáků nabízí školní družina a školní klub další doplňkové aktivity k rozvoji jejich nadání a zájmů.

8. PERSONÁLNÍ, MATERIÁLNÍ A EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Výchovu a vzdělávání ve školní družině a ve školním klubu zajišťují převážně kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci. Vychovatelky školní družiny a školního klubu se účastní akreditovaných vzdělávacích kurzů a seminářů.

Provoz školní družiny probíhá v pěti samostatných hernách v prvním poschodí pavilonu D, případně v dalších učebnách školy. Provoz školního klubu je realizován v klubovně v budově školy.

Školní družina a školní klub mají možnost využívat pro svoji činnost i specializované učebny a další prostory školy. Sportovní aktivity probíhají na školním hřišti a v tělocvičně školy, některé činnosti se realizují i na veřejném prostranství v blízkém okolí školy.

Klubovny školní družiny a školního klubu jsou vybaveny pomůckami pro výtvarné a hudební činnosti, stolními hrami, časopisy, příruční knihovnou, sportovním náčiním a dalšími pomůckami. Vybavení školní družiny a školního klubu je pravidelně obnovováno a doplňováno.

Provoz školní družiny je hrazen z rozpočtu Základní školy a gymnázia města Konice, příspěvkové organizace, na některé činnosti přispívá SRPŠ, na provoz je použita i úplata od zákonných zástupců. Zákonní zástupci účastníků hradí zvláště náklady na kulturní a jiné akce.

9. PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Pro činnost školní družiny platí ustanovení o bezpečnosti a ochraně zdraví uvedená ve školním řádu. Pokud školní družina využívá pro svoji činnost odborné učebny (např. tělocvičnu, školní hřiště), řídí se příslušnými řády těchto učeben.

Školní družina a školní klub při svých činnostech přijímá opatření k prevenci rizik. Žáci přihlášení do školní družiny jsou na začátku školního roku a před prázdninami poučeni o bezpečnosti a ochraně zdraví a o protipožární ochraně. Záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení. Na začátku každého školního roku jsou žáci rovněž seznámeni se školním řádem, řádem školní družiny, školního klubu a školní jídelny. Během roku jsou žáci opakovaně poučeni o bezpečnosti na společných akcích a vycházkách. Žáci jsou seznamováni s nebezpečími ohrožujícími jejich zdraví a s postupy, které zvyšují jejich bezpečnost. O každém poučení je veden záznam v třídní knize, v případě úrazu jsou žáci opakovaně poučeni o prevenci a bezpečnosti. Žáci jsou vedeni k vzájemnému respektu, k přátelskému vztahu a slušnému chování ke spolužákům a pracovníkům školy.

**Základní škola a gymnázium města Konice, příspěvková organizace
Tyršova 609, 798 52 Konice**

Školní družina a školní klub jsou vybaveny lékárníčkou, jejíž obsah je pravidelně kontrolován a doplňován. Prostory a vybavení školní družiny a školního klubu jsou v souladu s platnými hygienickými předpisy a bezpečnostními normami.

10. SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI

Vztah se zákonnými zástupci je založen na partnerských vztazích, otevřenosti, respektu a ochotě spolupracovat. Práva a povinnosti jsou zakotveny ve Vnitřním řádu školní družiny a Vnitřním řádu školního klubu.

11. EVALUACE A AUTOEVALUACE PRÁCE VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ A ŠKOLNÍM KLUBU

Vnější evaluaci školní družiny a školního klubu zajišťuje zpětná vazba rodičů, hodnocení zřizovatele a hodnocení České školní inspekce. Součástí vnitřní evaluace školní družiny a školního klubu je hodnocení vedením školy (pozorováním a hospitacemi zajišťuje naplňování ŠVP), průběžné sebehodnocení vychovatelky (každá vychovatelka hodnotí svou vlastní práci v průběhu školního roku a snaží se o profesní růst), týmové hodnocení prostřednictvím pracovního kolektivu společně stanovenými postupy pro další období, participací na případných úpravách ŠVP a zpětná vazba od žáků.

Při evaluaci jsou využívány především reflexe, provozní porady, rozhovory se zákonnými zástupci, veřejné prezentace.